

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Zuzanou Šnejdrovou, Ph.D., ve věci žalobce **M. H.**, bytem D. S., K. 88, zastoupeného Mgr. Michalem Zákravským, advokátem se sídlem v Šumperku, Langrova 7, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, **o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2014, č. j. X**, ve věci invalidního důchodu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalované, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 9. 2014, č. j. X. Tímto rozhodnutím ze dne 11. 9. 2014 zamítla žalovaná žalobci žádost o invalidní důchod podle ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Olomouc

(dále jen „OSSZ“) ze dne 26. 11. 2014 není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 20%.

Žalobce v žalobě uvedl, že se zamítnutím své žádosti vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nesouhlasí, neboť jeho zdravotní stav mu zcela znemožňuje zapojení do pracovního procesu. Trpí paranoidní schizofrenií, ke které se přidružila deprese a k těmto psychickým problémům se ještě připojilo středně těžké astma. Žádost o invalidní důchod podal žalobce na základě doporučení MUDr. K., která jako odborník vyhodnotila, že žalobce není schopen pracovat a že by bylo přiznání plné invalidity na místě. Žalobce odkázal na zprávy MUDr. L. K., MUDr. H. K., PhDr. S. M. a MUDr. T. Č., dále žádal zhotovení znaleckého posudku o jeho zdravotním stavu nezávislou komisí. Dále namítal, že posudek byl zpracován bez jeho vyšetření.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě v krátkosti uvedla, že věc se týká zdravotního stavu, a proto nechť je zdravotní stav žalobce posouzen Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“).

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované, tj. ke dni 15. 12. 2014 (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci soud nezjistil.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky oddělení lékařské posudkové služby ČSSZ Ostrava ze dne 26. 11. 2014, která se po posouzení zdravotního stavu žalobce ztotožnila se závěrem posudkové lékařky OSSZ Šumperk ze dne 2. 9. 2014. Obě posudkové lékařky dospěly k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 3b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které stanovily míru poklesu pracovní schopnosti o 20%, přičemž obě dospěly k závěru, že u žalobce není na místě úprava ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky, hodnoceno horní hranicí jako komplexní stav.

Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně. Podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu

pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, stejně jako způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) ZDP stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity.

Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, o níž si soud nemůže učinit úsudek sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zákona č. 582/1991 Sb.), spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. I tyto posudky nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí.

Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky č. 359/2009 Sb.), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce.

Krajský soud si k posouzení zdravotního stavu žalobce vyžádal posudek PK MPSV. Posudková komise MPSV ČR v Ostravě zpracovala posudek dne 29. 4. 2015.

Posudková komise konstatovala, že žalobce trpí paranoidní schizofrenií, bez projevů floridní či probíhající psychózy a astma bronchiale.

Následně Posudková komise vyhodnotila svá skutková zjištění tak, že zdravotní stav žalobce je dlouhodobě nepříznivý. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti označila ke dni 15. 12. 2014 stav po atace paranoidní schizofrenie, pro kterou byl krátce hospitalizován v lednu 2014 na psychiatrické klinice FN Olomouc po předchozím svévolném vysazení ambulantně doporučené léčby, stav se během krátké hospitalizace po vysazení terapie upravil a vymizely všechny úvodní příznaky, byl propuštěn dne 29. 1. 2014 apsychotický. V dalším průběhu je při medikaci stav dlouhodobě stabilizován a dle vyšetření ze 13. 7. 2014 nebyl zjištěn žádný postpsychotický defekt ani žádné psychotické symptomy onemocnění, nebyl zjištěn deficit kognitivních funkcí. K datu rozhodnutí tedy šlo o lehké postižení s plnou remisí s velmi lehkou reziduální symptomatickou. Dle Posudkové komise stav žalobce k datu 15. 12. 2014 odpovídal zdravotnímu postižení uvedenému v příloze vyhl. č. 359/2009 Sb., v kapitole V., položce 3b, pro niž je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 15-20%. Posudková komise vyhodnotila zdravotní postižení horní hranicí, tj. celkem 20% poklesem pracovní schopnosti, pro další zvýšení neexistuje zdravotní důvod. Astma je dle lékařské zprávy ze dne 27. 5. 2014 oběhově kompenzováno.

Pro zařazení pod pol. 3c, 3d, 3e vyhlášky nejsou splněna kritéria zde uvedená.

Zdravotní omezení pro výkon výdělečné činnosti stanovila Posudková komise tak, že žalobce k předmětnému datu je pracovně omezen pro psychicky náročnou práci v psychicky stresujícím prostředí, nemá však omezení pro práci fyzickou, nemá ani smyslové omezení.

Jak bylo shora uvedeno, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu ověřuje pouze to, zda je posudek příslušné posudkové komise úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).

V nyní posuzovaném případě žalobce nezpochybňoval, že by příslušná PK MPSV, byla obsazena nesprávně, ostatně ani ze spisu nic takového neplyne, soud se proto zabýval toliko otázkou, zda posudek PK MPSV ob stojí v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti.

Krajský soud konstatuje, že posudek PK MPSV ze dne 29. 4. 2015 v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti obstál, neboť splňuje všechny formální a obsahové náležitosti. Všechny posudkové orgány (tj. posuzující lékařka OSSZ, posuzující lékařka ČSSZ Ostrava i PK MPSV) dospěly ke shodnému závěru,

že žalobce trpí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, jehož rozhodující příčinou je duševní onemocnění, jak je rekapitulováno shora. Všechny tyto posudkové orgány shodně rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podřadily pod kapitolu V (duševní poruchy a poruchy chování), položku 3 (schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy) a podpoložku 3b (lehké postižení - lehce snížená úroveň sociálního fungování, jediná ataka s plnou remisí nebo ojedinělé ataky, kdy je mezi atakami dlouhé období stabilizace, s lehkou reziduální symptomatikou, stavy bez dopadu na výkon denních aktivit) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., s rozpětím poklesu pracovní schopnosti 15-20 %. Všechny také pokles pracovní schopnosti stanovily na horní hranici rozpětí, tj. 20 %, a shodly se i na tom, že v případě žalobce není na místě navýšení konečné hodnoty poklesu pracovní schopnosti.

PK MPSV měla k dispozici zdravotnickou dokumentaci žalobce od všech odborných lékařů, na které žalobce poukazoval v žalobě, proto soud nepřipustil provedení důkazů jednotlivými zprávami. Z obsahu protokolu o jednání ze dne 29. 4. 2015 je zřejmé, že žalobce byl jednání komise přítomen, uvedl, že se cítí unavený, bez energie, hlasy nemá, bludy také ne. Dále je z posudkové dokumentace patrné, že komise měla k vypracování posudku kromě spisové dokumentace z OSSZ Olomouc, propouštěcí zprávy z nemocnice z 29. 1. 2014, k dispozici zdravotnickou dokumentaci praktického lékaře MUDr. L. K., psychiatrické vyšetření MUDr. K. z 17. 4. 2014 a 2. 6. 2014, psychologické vyšetření PhDr. M. z 13. 7. 2014 a alergologické vyšetření MUDr. Č. z 25. 11. 2013. K námitce žalobce krajský soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu uvádí, že k objektivnímu posouzení zdravotního stavu není zapotřebí, aby posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí provedla sama zdravotní prohlídku, pokud má k dispozici kompletní dokumentaci posuzované osoby (k tomu blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2004, č. j. 3 Ads 7/2004).

Obecně formulovaná žalobní námitka, že žalovaná nepostupovala správně a řádně neposoudila zdravotní stav žalobce, je tudíž lichá. Zdravotní stav žalobce byl PK MPSV posudkově zhodnocen na základě dokumentace všech odborných lékařů, které žalobce navštěvuje, i vyšetření psychiatrem PK MPSV, tj. komplexně. Skutečnost, na kterou opakovaně poukazoval žalobce, tedy že MUDr. K. jako odborník vyhodnotila, že žalobce není schopen pracovat v zaměstnání a měl by mu být přiznán plný invalidní důchod, nemá na rozhodnutí soudu žádný vliv. MUDr. K. je toliko psychiatrickou, avšak posudková činnost předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství, tuto odbornost MUDr. K. nemá.

Krajský soud proto hodnotí posudek PK MPSV za přesvědčivý a úplný a neshledal potřebu, aby byl předmětný posudek doplňován, popř. aby bylo jakkoli jinak dokazování doplňováno. Požadavek v tomto směru sice v soudním řízení vznesl žalobce, který požadoval zpracování posudku nezávislou komisí, samotný nesouhlas účastníka řízení se závěry posudku však není důvodem pro vypracování revizního posudku. Soudní praxe se k revizním znaleckým posudkům uchyluje pouze v případě, že v dané věci existuje několik rozdílných znaleckých posudků nebo v případě, kdy účastník řízení předloží k důkazu znalecký posudek zpracovaný znalcem mimo řízení, přičemž závěry tohoto znaleckého posudku, jímž se provádí

důkaz listinou, jsou nesouladné se závěry znalce ustanoveného soudem (k tomu blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 20/2008). Zpráva MUDr. K. ze dne 18. 5. 2015, kterou předložil soudu žalobce při ústním jednání, jednak není znaleckým posudkem a jednak hodnotí aktuální zdravotní stav žalobce, což nemůže nijak ovlivnit rozhodnutí soudu, neboť jak je uvedeno výše, soud vychází při rozhodování ze skutkového stavu (tedy zdravotního stavu žalobce), který tu byl v době rozhodování žalované, tj. ke dni 15. 12. 2014. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky NSS sp. zn. 2 Ads 9/2003, 5 Ads 22/2003 či 3 Ads 143/2008, dostupné na www.nssoud.cz).

Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl, neboť bylo prokázáno, že pokles pracovní schopnosti žalobce byl k rozhodnému dni nižší než 35%.

Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl úspěšný a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů ze zákona (§ 60 odst. 1, 2 s.ř.s. a § 118d odst. 1 zákona č. 582/91 Sb. v plat. znění).

O odměně advokáta ustanoveného rozhodnutím zdejšího soudu ze dne 27. 2. 2015, č. j. 59 Ad 2/2015-27, bude rozhodnuto samostatným usnesením.

Pro úplnost soud uvádí, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod alespoň I. stupně, nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Krajský soud nijak nezpochybňuje skutečnost, že žalobce trpí onemocněním, se kterým jsou spojena velká omezení a obtíže v jeho každodenním životě. Tento závěr vyplývá z posudku PK MPSV i ostatních posuzujících lékařů, neboť všichni se shodli na tom, že se v případě žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, což je ve smyslu § 26 ZDP zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok. Tento dlouhodobě nepříznivý stav žalobce však nebyl při objektivním posouzení takové povahy, aby ke dni vydání napadeného rozhodnutí (15. 12. 2014) odůvodnil závěr, že žalobce splňuje zákonné podmínky invalidity.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem

lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 19. května 2015

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně